

Sygn. akt C 1493/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

25 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy dla W. M.w W., Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Łukasz Baranowski

po rozpoznaniu 25 stycznia 2022 roku w W.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko A. W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1493/21

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikom stron (bez pouczenia).

W., 25 stycznia 2022 roku

Sygn. akt I C 1493/21

UZASADNIENIE

**wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w W.
z 25 stycznia 2022 r.**

Pozwem z 4 stycznia 2021 r. (data nadania przesyłki poleconej) powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanej A. W. kwoty 1.569,85 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 24 lipca 2020 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał w pierwszej kolejności, że wniósł przeciwko pozwanej pozew o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 24 lipca 2020 r., a niniejsza sprawa dotyczy tego samego roszczenia w celu kontynuacji umorzonego elektronicznego postępowania upominawczego we właściwym postępowaniu procesowym. Powód wyjaśnił, że dochodzona należność wynika z umowy pożyczki z 29 marca 2019 r. udzielonej przez (...) sp. z o.o. stronie pozwanej. W dniu 1 sierpnia 2019 r. pożyczkodawca dokonał zbycia wierzytelności na rzecz D. O. z siedzibą w T.. Z kolei w dniu 10 października 2019 r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności przez D. O. z siedzibą w T. na rzecz powoda. Na kwotę dochodzoną pozwem złożyły się: kapitał pożyczki i prowizja – 1.339,13 zł, odsetki kapitałowe – 16,03 zł oraz skapitalizowane odsetki za opóźnienie – 214,69 zł.

(pozew k. 2-5)

Pozwana A. L. (poprzednio: W.) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Pozwana podniosła, że powód nie wykazał istnienia ani wysokości wierzytelności dochodzonej od pozwanej. W pierwszej kolejności jednak pozwana zakwestionowała, by powód skutecznie nabył wierzytelność, podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda. W ocenie pozwanej, powód nie wykazał następstwa prawnego, uprawnienia osób zawierających umowy cesji i nie wykazał, by w umowach przelewów zostały wskazane wierzytelności będące przedmiotem umowy. Ponadto pozwana podniosła, że powód nie wykazał, by doszło do zawarcia umowy pożyczki na warunkach przedstawionych przez powoda oraz zakwestionowała wysokość dochodzonego roszczenia. Zarzuciła, że powód zastosował względem pozwanej niedozwolone klauzule umowne, przewidujące instytucję stanowiącą w istocie karę umowną za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

(odpowiedź na pozew – k. 68-73v)

Postanowieniem z 14 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do tut. Sądu.

(postanowienie k. 12)

W replice na sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 24 listopada 2021 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i wskazał, że podniesione przez pozwaną zarzuty są bezzasadne.

(pismo powoda k. 86-91v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

26 listopada 2018 r. A. W. została zweryfikowana w serwisie (...).

(raport weryfikacji k. 40)

29 marca 2019 r. na konto A. W. w (...) Banku (...) S.A. w K. dokonano przelewu kwoty 1.300 zł. Jako dane płatnika wskazano (...) sp. z o.o., ul. (...) (...)-(...) K..

(potwierdzenie transakcji k. 38)

10 października 2019 r. D. W. O. z siedzibą w T., w imieniu której działała pełnomocnik A. P. zawarła z (...) Sp. z o.o. w W., w imieniu której działał prezes zarządu M. L., umowę sprzedaży wierzytelności. W załączniku nr 1 do przedmiotowej umowy wskazano, iż objęto nią m.in. wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki nr (...) z 29 marca 2019 r. w wysokości 1.411,82 zł.

(umowa z załącznikiem, pełnomocnictwami, wypisem z rejestru z tłumaczeniem k. 17-30)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów z dokumentów i kserokopii dokumentów.

Należy zauważyć, że nie mogły być potraktowane jako dowody w sprawie wydruki z k. 39 z danymi pozwanej oraz z k. 41-48v (wezwania do zapłaty z potwierdzeniami nadania przesyłki, zawiadomienie o cesji), bowiem z treści dokumentu z k. 39 nie wynika, co to jest za dokument i czego dotyczy, a w odniesieniu do wszystkich wskazanych dokumentów – brak jest informacji kto je sporządził. Na żadnym z tych dokumentów nie widnieje podpis. Nie zostały one również poświadczane za zgodność z oryginałem. Na ich podstawie Sąd mógł ustalić jedynie, że wydruki te zostały złożony przez powoda wraz z pozwem i jaka jest ich treść. Natomiast w żadnym wypadku nie mogły one stanowić dowodu na to, że powodowi przysługuje wierzytelność dochodzona pozwem, czy choćby, że wierzytelność przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi.

Dowodem na istnienie wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki zawartej z pozwaną nie mogło być również potwierdzenie transakcji na kwotę 1.300 zł, bowiem przelew ten nie został wykonany przez powoda, zaś powód w toku procesu nie wyjaśnił skąd w dokumencie tym jako płatnika wskazano (...) sp. z o.o. Podobnie dowodem istnienia wierzytelności nie mógł być wydruk umowy pożyczki z 29 marca 2019 r. (k. 34-34v). Dokument ten stanowi jedynie wydruk z systemu poprzednika prawnego powoda i nie jest podpisany przez pozwaną. Jednocześnie powód nie przedstawił innych wiarygodnych dowodów zawarcia umowy pożyczki przez pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanej kwoty 1.569,85 zł, podnosząc, że na podstawie umów przelewu wierzytelności nabył wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi, tj. (...) sp. z o.o. z tytułu umowy pożyczki zawartej między ww. podmiotem, a pozwaną.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zgodnie z § 2 powołanego przepisu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Jak stanowi art. 513 § 1 k.c., dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Przelew wierzytelności jest zatem umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem cesji mogą być przede wszystkim wierzytelności rozumiane jako prawa podmiotowe przysługujące wierzycielowi do żądania od dłużnika spełnienia świadczenia, w tym zarówno całe wierzytelności jak ich części (zob. Kozieł G., Komentarz do art. 509 Kodeksu cywilnego [w:] Kidyba A. (red.) Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna, Lex 2014; Ciepła H., Komentarz do art. 509 Kodeksu cywilnego [w:] Gudowski J. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Księga trzecia. Zobowiązania, Warszawa 2013; zob. też wyrok Sąd Najwyższego z dnia 11 grudnia 2009r., V CSK 184/09).

Podkreślić tu należy, iż rozkład ciężaru dowodu kształtuje się według ogólnych reguł dowodzenia wynikających z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten formułuje podstawową regułę rozkładu ciężaru dowodu w sporze cywilnoprawnym, wskazując przede wszystkim, kogo obciążają skutki niepowodzenia procesu dowodzenia (tak zwany ciężar dowodu w znaczeniu materialnoprawnym). W świetle wynikającej z tego przepisu reguły za prawdziwe mogą być w procesie cywilnym przyjęte jedynie te fakty, które zostały udowodnione przez stronę obciążoną ciężarem ich dowodzenia, zaś pominięte powinny zostać te fakty, które przez stronę obciążoną obowiązkiem dowodzenia nie zostały w sposób należyty wykazane.

Materialnoprawną zasadę rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) uzupełniają reguły procesowe (w szczególności art. 3 § 1 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c.) nakazujące stronom przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne, w szczególności wskazywać dowody. Obowiązek przedstawiania dowodów odnosi się zarówno do przesłanek dotyczących samej zasadności dochodzonego roszczenia, jak i jego wysokości. Niedochowanie powyższych obowiązków skutkuje ryzykiem przegrania procesu przez stronę, którą obciążał ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wobec powyższego, to na stronie powodowej z mocy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. ciążył obowiązek udowodnienia zasadności oraz wysokości roszczenia. Powód podnosił, że wierzytelność nabyta przez niego przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi wobec pozwanej z tytułu umowy pożyczki. Pozwana natomiast zakwestionowała fakt istnienia umów cesji, uiszczenie zapłaty za zawartą umowę cesji, jak również to że przedłożony przez powoda załącznik do pierwszej umowy cesji w istocie stanowił załącznik do tejże umowy. Przy tak zakreślonych zarzutach Sąd zobowiązany był do zbadania legitymacji czynnej powoda.

W ocenie Sądu powód nie udowodnił, iż przysługuje mu względem pozwanej wierzytelność wskazana w pozwie. Powód nie wykazał, iż doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przez pożyczkodawcę na rzecz D. W. O. z siedzibą w T..

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż co prawda umowa cesji może być dokonana w każdej formie, jednakże skoro strony tej umowy decydują się na zawarcie jej w formie pisemnej, to wówczas Sąd ma obowiązek zbadania, czy forma ta rzeczywiście została dochowana.

W pierwszej kolejności Sąd uznał, iż powód nie wykazał umocowania osób, które podpisały umowę z 1 sierpnia 2019 r. Powód przedstawił wydruk z rejestru dotyczący pożyczkodawcy (k. 33), nie przedstawił jednak pełnomocnictw bądź wydruków z odpowiednich rejestrów wykazujących umocowanie O. S. – członka zarządu D. W. O. w T.. Brak było możliwości zweryfikowania umocowania O. S., bowiem nie przedłożono wyciągu z rejestru tej zagranicznej spółki z tłumaczeniem, z którego wynikałoby uprawnienie O. S. do samodzielnej reprezentacji spółki. Złożony przez powoda wyciąg (k. 21v-25) nie wskazuje zaś na takie uprawnienie. W wyciągu nie wskazano w ogóle osoby o danych O. S.. Dodatkowo na umowie tej nie widnieją podpisy. Co prawda powód twierdził, iż podpisy zostały złożone w sposób elektroniczny, natomiast nie przedstawił żadnego potwierdzenia tej okoliczności. Nie przedłożono żadnego certyfikatu, czy innego dokumentu, z którego wynikałoby, że osoby reprezentujące strony umowy mogły złożyć podpisy w takiej formie. Wobec zakwestionowania tego faktu przez pozwaną, powód zobowiązany był do podjęcia w tym zakresie inicjatywy dowodowej.

Sąd uznał również za zasadny zarzut pozwanej, iż nie przedłożono załącznika do przedmiotowej umowy, z którego wynikałoby, że obejmowała ona wierzytelność wobec pozwanej. Z treści § 1 ust. 2 umowy z 1 sierpnia 2019 r. wynika, iż przedmiotem umowy były wierzytelności określone w Załączniku nr A do umowy. Do pozwu dołączono natomiast Załącznik o oznaczeniu CEN, (...), Umowy cesji (...) z 31 lipca 2019 (k. 32), nie załączono zaś Załącznika nr A. Co prawda można byłoby wnioskować, iż załącznik ten odnosi się właśnie do tej umowy cesji, ale okoliczność ta, mimo precyzyjnego zarzutu pozwanej, nie została w żaden sposób wyjaśniona. Dodatkowo załącznik odnosi się do umowy z 31 lipca 2019 r., podczas gdy umowa cesji datowana jest na 1 sierpnia 2019 r. Przedłożony załącznik różnił się oznaczeniem od tego opisanego w umowie. W tych okolicznościach należało przyjąć, iż powód nie przedłożył właściwego załącznika do umowy cesji, obejmującej wierzytelność wobec pozwanej. Skoro zatem brak dowodu, że doszło do sprzedaży wierzytelności przez pożyczkodawcę spółce (...) w T., brak podstaw do uznania, iż podmiot ten przeniósł następnie tą wierzytelność na powoda. W świetle powyższego powód nie wykazał, by nabył jakąkolwiek wierzytelność względem pozwanej.

W tym miejscu należy zauważyć, iż pozwana domagała się przedłożenia oryginału umów cesji z załącznikami. W okolicznościach niniejszej sprawy, wobec istnienia wątpliwości co przedmiotowych umów, w szczególności tego, czy obejmowały wierzytelność wobec pozwanej, jej wniosek był uzasadniony. Mimo takiego zarzutu, powód nie przedłożył oryginałów tych umów.

Tym samym powód nie posiada legitymacji czynnej i już z tego powodu powództwo należało oddalić.

Wątpliwości budziła również okoliczność zawarcia umowy pożyczki z pozwaną. Dowodem na powyższe miał być wydruk tej umowy zawartej na odległość (k. 34) oraz potwierdzenie przelewu kwoty 1.300 zł na rachunek bankowy pozwanej.

Wobec zakwestionowania dowodu w postaci niepodpisanej umowy, rzeczą powoda było udowodnienie, że rzeczywiście doszło do zawarcia takiej umowy z pozwaną. Zdaniem Sądu, powód nie sprostował ciężarowi dowodu w tym zakresie. Przede wszystkim nie przedłożono wniosku pozwanej o udzielenie pożyczki w tej konkretnej wysokości, ani jakiegokolwiek innego dowodu korespondencji z pozwaną przed zawarciem umowy (wydruk wiadomości email, sms). Powód, wbrew twierdzeniom pozwu, nie przedłożył również potwierdzenia przelewu weryfikacyjnego dokonanego przez pozwaną. Do akt sprawy złożono raport z weryfikacji natychmiastowej z serwisu (...), ale z uwagi na to, że został on utworzony 26 listopada 2018 r., brak jest dowodu na jego związek z umową pożyczki, która miała zostać zawarta

z pozwaną dopiero 29 marca 2019 r. Powód w jakikolwiek sposób nie objaśnił czego dotyczy ten raport i zasad, kiedy jest on generowany, przez jaki podmiot i czy dane w nim ujawnione nadają się weryfikacji.

Dodatkowo pozwana zakwestionowała również umocowanie (...) sp. z o.o. w B. do zawarcia umowy pożyczki w imieniu (...) sp. z o.o.. Powód nie wykazał tego umocowania, ani tego, kto miał zawrzeć sporną umowę w imieniu (...) sp. z o.o. w B..

Nie przedstawiono także dowodu przesłania tej umowy pozwanej w jakiegokolwiek formie tak, aby mogła ona zapoznać się z jej treścią.

W tych okolicznościach uznać należało, iż brak jest dowodu na fakt zawarcia tej umowy i jej treści. Wobec czego również nieudowodniona została wysokość zobowiązania.

Odnosząc się zaś końcowo do wydruku potwierdzenia przelewu kwoty 1.300 zł, to należało zauważyć, iż nie wynika z niego, aby płatnikiem był pożyczkodawca lub podmiot przez niego umocowany.

Tym samym roszczenie, jako nieudowodnione, podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie 1. wyroku.

Jedynie na marginesie wskazać należy, iż dowodem istnienia między pożyczkodawcą a pozwaną umowy pożyczki, jak również skutecznego przelewu na powoda wierzytelności wynikającej z tej umowy, nie może być sam fakt dysponowania przez powoda szczegółowymi danymi pozwanej. Powód dołączył do pozwu raport weryfikacyjny pozwaną z 2018 r., co każe domniemywać, iż pozwana mogła już wcześniej ubiegać się o zawarcie jakiejś umowy, czy to wobec powoda, czy też wobec innego podmiotu z nim współpracującego i wówczas udostępnić swoje dane. Biorąc pod uwagę charakter działalności powoda taka okoliczność jest prawdopodobna i sama przez się nie może jeszcze dowodzić istnienia stosunku prawnego objętego pozwem oraz legitymacji czynnej powoda.

O kosztach orzeczono w punkcie 2. wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

sędzia Łukasz Baranowski

Sygn. akt I C 1493/21

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda (bez pouczenia).

W., 18 lutego 2022 roku

sędzia Łukasz Baranowski